

NOORD-BRABANDER.

Donderdag 6 September.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van hetzelfde is / 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste Postkantoor / 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en diegenen welke geene 5 regels beloopten, tegen 75 cents geplaatst. Behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander te 's Hertogenbosch.

KERKELIJKE STAAT.

ROME.

Op Maria Hemelvaartdag heeft de heilige Vader zich des morgens naar de kerk van de heilige *Maria Majora* begeven en aldaar in tegenwoordigheid van het heilig kollegie en van al de geenen die het regt hebben om in de pausselijke kapel tegenwoordig te zijn, eene kostbare kroon op het hoofd van het standbeeld en eene andere op dat van het goddelijk kind, hetwelk in de Paulus Kapel vereerd wordt, geplaatst. De heilige Vader heeft hiërdoor zijne erkentelijkheid willen betuigen voor de bescherming, welke *Maria* aan het Romeinsche volk gedurende de verwoestingen der Cholera verleend heeft. Z. H. heeft vervolgens de mis bijgewoond, welke door Z. Em. den kardinaal *Patrizi* gecelebreerd werd, waarna de heilige Vader, voorgespannen van het heilig kollegie en der prelaten naar de kerk van de heilige *Antonius* gegaan was, van waar hij des namiddags tegen met vollen afluut vertoende de plaatsing van volk. De Koningin *Douvière* van Sardinië was persoonlijk van haar landgoed gekomen, om bij de krooning der heilige Maagd tegenwoordig te zijn.

De heilige *Bonosa*, Maagd en Martelares onder *Aurelianus*, was eudtijds in deze kerk, die was langzaam aan verzwakt, jaren in vergetenheid, wanneer godvruchtige lieden de kas, waarin dezelve opgesloten lagen, vernieuwd hebben. Het broederschap der Ontvangenis en van den heiligen *Franciskus van Assises* en *Antonius van Padua*, aan hetwelk de oude kerk aan deze heilige toegewijd, was toegestaan, heeft verlangd dezen schat te herkrigen. Z. Em. de Kardinaal Vikaris heeft bevolen dat dereliquien in die kerk op Zondag den 19 Augustus zouden worden overgebracht, die des morgens in de kerk van den *H. Apollinaris* zouden worden geplaatst, terwijl het Romeinsche seminarie in de solemnele mis zou tegenwoordig zijn. Het broederschap is bijeengeroepen in de kerk dier heilige en des avonds is de overbrenging der reliquien geschied, alwaar dezelve gedurende drie uren zijn uitgesteld geweest. De heilige Vader heeft eenen vollen afluut verleend aan diegenen welke eene dezer beide kerken zoude bezoeken of bij de processie tegenwoordig zijn.

FRANKRIJK.

PARIS den 3 September.

Men heeft hier het procesverbaal ontvangen van de zitting van den Zwitserschen landdag van den 27 Augustus, waarin door den heer *Kern*, afgevaardigde van Thurgau, de instructien werden medegedeeld: door hem van zijn kanton, na het besluit van deszelfs groote raad, ontvangen. Het bleek daaruit, dat de gezegde groote raad de gemaakte uitwijzing van den Prins *Lodewyk* ten plegtigste afwees, op grond dat de Prins het regt van burgerschap in het kanton verkregen had en derhalve niet mitgedreven kon worden. De heer *Kern* verklaarde verder, dat de groote raad de door hem in de landdag-zitting van den 6 uitgebrachte stemuitbrenging had goedgekeurd; dat ingeval men de hoedanigheid van Thurgansch burger van den Prins *Lodewyk* in twijfel mocht trekken, het gezegd kanton zich in deze zaak alleen competent verklaarde; het behoorde niet tot de attributien van den landdag, beschonwd in zijne betrekking tot de kantons, om in zake van stederegtuitspraak

te doen. Thurgau bewilligde derhalve alleen uit achting voor zijne medebondsstaten om eenige mededeelingen te doen over de betrekking van den Prins tot het kanton. Onder de mededeelingen door den heer *Kern* gedaan, behoorde den volgende brief van Prins *Lodewyk* aan den grooten raad van Thurgau gerigt:

Mijne Heeren;

U in deze omstandigheid eene mededeeling doende, strekt zulks alleen om voor uwe oogen eenige daadzaken in het regte licht te plaatsen en om u een bewijs van mijn vertrouwen en van mijne achting te geven.

„Ik ben voor een jaar uit Amerika in Zwitserland teruggekomen, met het vaste besluit om vreemd te blijven aan alle soort van kuiperijen. Mijn besluit is onveranderd gebleven; maar ik heb ook nimmer mijne rust ten koste van mijne eer willen loopen. Men had mij schandelijk belasterd; men had daadzaken verdraaid; ik heb een vriend vergund om mij te verdedigen; ziedaar de eenige staatkundige stap die mij bekend is dat sedert mijne terugkomst is gedaan. Maar het Fransch ministerie, wilende het doel bereiken waarnaar het streeft, gaat steeds voort met zijne valsche aantijgingen; het beweert dat het huis waar mijne moeder gestorven is en waar ik bijna alleen leef, een middenpunt van kuiperijen is. Dat het zulks bewijze, zoo het kan. Wat mij aangaat, ik weerspreek deze beschuldiging op de plegtigste wijs; want mijn vaste wil is om wettig in Thurgau te blijven en alles te vermijden wat de vriend-

de valsche van het tegen mij ingebrachte beschuldigingen, leest dan zekere van de jongste artikelen der ministeriele bladen en gij zult uit dezelve zien, dat men, niet tevreden met mij in mijne verblijfplaats te volgen, nog zoekt om mij in de oogen der wereld belagelijk te maken, door ongerijmde leugens ten mijnen laste te verspreiden.

„Mijn Heeren, leden van den grooten raad, ik wend mij tot u, tot u met wie ik tot heden als vriend en broeder geleefd heb; gij kunt aan de andere bondsstaten de waarheid zeggen omtrent hetgeen mij betreft.

„De vreemde inval die in 1815 Keizer *Napoléon* deed vallen, had de verbanning van al de leden zijner familie ten gevolge. Sedert dat tijdstip had ik dus wettig geen vaderland meer, tot gij mij in 1832 het regt van burgerschap in dit kanton gaaft. Dit is dus het eenige dat ik bezit. Het Fransch gouvernement, die de wet, welke mij als burgerlijk een beschouwd, behoeft zich niet tot Zwitserland te wenden, om te weten dat ik slechts in Thurgau burgerregten heb. *Wankel* mijn vervolging geldt dan slechts alleen erkent het gouvernement mij als Franschman; te Straatsburg deed het door den procureur-generaal zeggen, dat het mij als een vreemdeling beschouwde.

„Mijne heeren, ik darf het zeggen, door mijne daden heb ik sedert vijf jaren getoond, dat ik nu geschenk heb weten te waarden, en zoo ik thans, tot mijn groot leedwezen, voor Zwitserland een voorwerp van bezwaar wierd, zou men zulks aan mij niet moeten wijten, maar aan degenen die, op valsche aantijgingen afgaande, vorderingen doen strijdende met de regtvaardigheid en het volkenregt.

„Ontvangt, mijne heere, de verzekering mijner hoogachting.

Arensburg.

30 Augustus 1838.

(get.) *Napoléon Lodewijk Bonaparte.*

De mededeeling van den afgevaardigde van Thurgau werd aan de bondscommissie gezonden, die in last heeft om een ontwerp

van bondsbestuur in deze zaak op te maken. De president van den landdag heeft in dezelfde zitting nog ter kennis, dat hij der vergadering verscheidene documenten moest mededeelen; als: het afschrift van een brief des heeren *Molé*, President van den raad in Frankrijk, aan den franschen zaaigeldtugden Zwaitserkind, van den 14 Augustus gedagteerd, een extract van een brief van *Lodewijk Napoleon* van 2 Augustus voorts een brief van de vorst van Saksen van de hoven van Rusland, Oostenrijk, Pruisen en het groothertogdom Baden aanbevelingen hadden gedaan ter ondersteuning van het verzoek van Frankrijk. Het laatstgemelde hof had zelfs den toegang tot Constans aan de bewoners van Arenenburg ontzegd.

De Bondscommissie is nog dien eigen dag vergaderd geweest. Het kantonaal bestuur van Zurich heeft de opdracht van het burgerschap van prins *Lodewijk* door het gemeentebestuur van Obersachsen afgekeurd en de bevestiging geweigerd.

NEDERLANDEN.

HERTOGENBOSCH, den 5 September.

Gisteren en heden heeft, gelijk wij aangekondigd hebben, de plegtigheid van het toedienen des H. Sacrament des Vormsels door den Hoogwaardigen heer *H. den Dubbelden*, administrator apostoliek van het bisdom van Hertogenbosch alhier plaats gehad. Na het int des morgens van het *Angelus* kondigde de Bourdon van den groo ten of St. Jans-toren deze plegtigheid aan. Ten zes uren begon eene solemnele mis met drie priesters, waarna het *Veni Creator* werd aangeheven; onmiddelijk daarna werd aan de mannen en jongens die hunne eerste H. Communie gedaan hadden, het H. Vormsel toegediend, waarbij negen priesters in priesterlijk gewaad tegenwoordig waren. Heden had dezelfde plegtigheid voor de vrouwen en meisjes plaats. De eerwaarde heeren pastoors dezer stad waren elk voor hunne parochie Peter voor hunne vormelingen, terwijl als Meier majufrouw *Petronella Coppens* over al de vormelingen der onderscheidene parochie stond. Onvermoeid was de ijver van den Hoogwaardigen heer administrator apostoliek, die in zulk een vlijt zijner trouw aan het H. Sacrament heeft toegebragt.

Groot was de toevloed en indrukwekkend deze kerkelijke plegtigheid; tranen vloeiden uit veler oogen en het godsdienstige gevoel was niet alleen bij de vormelingen, ouders en aanverwanten, maar bij een ieder die daarbij tegenwoordig was, opgewekt. Deze plegtigheid is heden in al de kerken dezer stad tot dankzegging aan den Alvermogenden met het *Te Deum laudamus* afgesloopen.

— De zittingen van het hof van Assises voor het derde kwartaal van dezen jare zijn laatstleden maandag afhier in het paleis van justitie geopend. Dit zal wellicht de laatste reis zijn dat dezelve door een raadshere van het hoggeretshof volgens de bestaande wetgeving zullen worden voorgezet. Het hof van assises zal met October aankomende bestaan uit den President, en raden van het provinciaal gerechtshof welke volledige zamenstelling met ongeduld wordt te gemoet gezien.

STATISTIEK

OVER DE PAUSSELLIJKE STATEN.

De bevolking van Rome die in 1800 op 153,004 zielen beliep en ongeoelig verminderd was geworden, was in 1813 tot 117,882 zielen gedaald; naderhand nam dezelve snel toe en in 1836 was dezelve tot het cijfer van 153,687 geklommen, waarvan 81,448 personen van het mannelijke en 72,239 van het vrouwelijke geslacht. De geestelijken neemt aanhoudend toe. In 1825 bood dezelve een cijfer van 4938 leden aan en in 1835 was dit cijfer 5273. De pausselijke staten bezitten een aantal universiteiten waarvan twee groote en zes kleine. Op de geheele aarde is er niet eene stad die meer bronnen voor den armen heeft als Rome; die wereldstad heeft voor dat einde een jaartijksch inkomen van ongeveer 2,000,000 florijnen, waarvan het kleinste gedeelte niet anders is dan de interest van geplaatste kapitalen en het overige wordt uit de schatkist gevonden.

AARDBEVING IN ILLYRIE.

De stad Flume en omstreken zijn in den loop der vorige maand in een dreigend gevaar gekomen. Den 19 Augustus in de namiddag werd men eene zware aardbeving gevoeld, doch in den loop van den daarop volgende nacht ongeveer ten half drie ure deden zich onder de bevolking zwaare gevoelens gevoelen. Den 20sten dag was alles rustig genoeg, doch omstreeks acht en negen uren des avonds deed zich een vreesbarend getuifd hooren en kondigde eene hevige aardbeving aan. De klokken begonnen van zelf te luiden, de rijtuigen en voelgangere welen in de straten omvor; de muren stortten in en de schepen die op de reede lagen, werden van de eene naar de andere zijde geslungerd. Al de bewoners verlieten hunne huizen en de stad, om op het platte land de vlugt te nemen, alwaar zij den nacht doorbragten. Men heeft nog geene berigten omtrent de veroorzaakte schade door deze gebeurtenis. Men weet alleen dat te Bukari, drie uren van Flume de groote toren der kerk is ingestort en voor een gedeelte vele huizen beschadigd heeft. Den 10 daaraanvolgende heeft men in den avond te Trieste en omringende plaatsen welen schokken van aardbeving gevoeld.

HERMESIANISMUS.

Acte *Hermesiana*, door Dr. Eivenich-Göttingen 1836.

Dr. *Eivenich*, hoogleeraar te Breslau, heeft dit werk ter verdediging der leer van *Hermes* door den H. Stoel veroordeeld, uitgegeven. Hij wil, zegt hij, beter deze leer nitleggen en den vrede tusschen partijen terugbrengen. Pater *Perrone* een geleerd Jesuit in Italie, heeft verslag gegeven der *Acta* in de Jaarboeken der godsdienstige wetenschappen van den heer *Luca*, doch hij heeft vermeend eene juiste beschrijving van zijn persoon en het onderwijs van *Hermes*, hetwelk zoo hij zegt, niet genoegzaam bekend is, te moeten geven. Hij heeft zich alle mogelijke inlichtingen verzetst om niet in de verkeertheit te miszen. Hij heeft met het pe zoeken, ten einde roemvol de beslissing van den H. Stoel te rechtvaardigen en de voorwendzels der aanhangers van *Hermes* te wederleggen.

George Hermes, zegt hij, werd geboren te Dregerwald in het Vorstendom van Munster en Westfalen. In zijne eerste jeugd woonde hij de scholen der Paters franciskanen bij, aan welke destijds het kollegie of gymnasium toebehoorde en studeerde onder hun van 1785 tot in 1792. In dat jaar begaf hij zich naar Munster om de Cursus der wijsbegeerte aan de universiteit te beginnen. Pater *Vederwasser* leerde aan deze hooge school, de theoretische wijsbegeerte, *Kremeling* de zedekundige wijsbegeerte, *Gertz* de wiskunde, *Baltzer* de natuurkunde en *Kistemawer* de algemeene letterkunde. In 1794 begon hij in deze stad zijn Cursus der godgeleerdheid en had voor professor pater *Forkembeck*, die de inleiding tot de godgeleerdheid en het leerstellige onderwijs en meer andere hoogleeraren.

Toen hij reeds de godgeleerdheid bestudeerde ontstonden in zijn geest onderscheidene twijfelingen over God; over de openbaring en het eeuwige leven, zoo als hij zelfs in zijne *introducchio Philosophica* p. 4 bekenl. Hij ging er trotsch op de valscheid van het argument ten voordeele van het bestaan van God in de wijsgeerige en godgeleerde werken van *Benedictus Stattler* ontdekt te hebben, welke werken bijna alle op den Index der verbodene boeken geplaatst zijn.

Hij zag ook, zeide hij nog, dat de leer van het wezen *Contrologie* der ouden bestaamt uit bedorvene en onzekere bronnen getrokken had.

In die gestellheid bevond hij zich toen hij in den herfst van 1798 tot professor in het kollegie van Munster benoemd werd, doch deze benoeming verhinderde hem niet zijne godgeleerde en wijsgeerige studien voort te zetten. Hij had voor groote achtung voor *Kant* opgenomen; niemand had volgens hem duidelijker bewezen dat de natuurkunde der ouden op geene vaste grondstellingen be-

rust en bij gevoig verklaarde hij den wijsgeer van Konigsberg den eersten rang onder de wijsgeeren van Duitschland te bekleden. Hij noemde hem den *voorpronkelijken navorscher* en verhiel hem vooral omdat hij zijn geheele leven aan een enkel denkbeeld had opgeofferd; doch *Hermes* vleide zich niet de hoofdwaling van *Kant* ontdekt te hebben; *Fichte* verhiel hij hemelhoog, die naar zijn gevoelen, grondig bewezen had, dat de wijsbegeerte van *Kant* niet kon bestaan. Hij verzond zijne hoorders naar de werken, welke *Fichte* later geschreven had en waarin hij een groot licht verspreide over die, welke hij vroeger geschreven had; hij wilde derhalve dat zijne hoorders kennis droegen van zijn wijsgeerig stelsel. Op eene bijzondere wijze beval hij het werk van *Fichte* over het einde van den mensch aan, hezeer hij overtuigd was dat de daarin vervatte leer niet kon volgehouden worden.

Omtrent tusschen ontving *Hermes* den 22 December 1798 de tonsuur, vervolgens de kleinere orden en het subdiaconaat. Den 16 Februarij 1799 werd hij door den bisschop in partibus, destijds administrateur, naderhand Bisschop van Munster, Mgr. *Gaspard Maximiliaan*, baron *Droste de Vischering*, broeder van den tegenwoordigen Aartsbisschop van Keulen, tot Priester gewijd.

Men merke dit tijdstip op tot opheldering van hetgeen verder gezegd zal worden.

Den 29 Maart 1807 werd hij tot gewoon hoogleeraar in het leerstellige aan de universiteit van Munster benoemd; in zijne lessen bediende hij zich van de geschriften van *Stattler*, vertalende in het hoogduitsch hetgeen deze in het latijn geschreven had. Tijdens hij les gaf te Munster, had *Hermes* vele onaangenaamheden met den tegenwoordigen Aartsbisschop van Keulen, destijds Vikaris Capitulair van dat Bisdome, die zijne leerwijze en het gebruik der hoogduitsche taal afkeurde, omdat hij zich daarvan bediende om den strengen zin der godgeleerde taal te vermincken. Het was te Munster dat *Hermes* makelrigheid van hoogleeraar zich verzette tegen de vertaling van het heilig schrift door van *Ess*. Hij gaf ook zijn gevoelen openlijk te kennen over het in der tijd bestaande geschil tusschen het kapittel der Cathedrale kerk van Munster en den Vikaris Capitulair Mgr. *Clemens August Droste de Vischering*.

Daar dit geschil ons inschikking geeft om de gevoelens van *Hermes* door het deel, hetwelk hij daaraan nam, te leeren kennen; en om de voortdurende gunst uit te leggen die hij bij Mgr. *von Spiegel* genoot vermeenen wij het van belang ten minste in het kort aan te halen al het geen daartoe betrekking heeft.

Toen de Franschen zich van Westfalen meester maakten, werd Munster bij het Keizerrijk ingelijfd. *Napoléon* vernietigde de godsdienstige corporatien en de kapittels van Munster, doch ten aanzien van het kapittel der hoofdkerk bevredigde hij zich met het getal der leden van 31 tot op eif te verminderen, onder voorwaarde dat dit getal zou zamengesteld zijn uit vijf oude en zes nieuwe kantonnen. Op dat tijdstip was de bisschoppelijke zetel vakant, en daar de oude constitutie afgeschaft was, kon het nieuw kapittel als naar gewoonte tot de verkiezing van eenen nieuwen Bisschop niet overgaan. Den 11 April 1813, benoemde *Napoléon* den baron *von Spiegel* tot het Bisdome van Munster, die destijds deken van het oud kapittel was; doch het oud kapittel had reeds bevoorens den baron *Clemens August Droste de Vischering* tot administrateur van het Bisdome benoemd. Het Fransche gouvernement deed altoen levendige pogingen bij het nieuw kapittel om hetzelfde over te halen tot het benoemen van den baron *von Spiegel*, benoemd Bisschop, tot administrateur van het Bisdome. Toen werd de heer *Droste* in de administratie van het Bisdome in hoedanigheid van tweede administrateur in de plaats gesteld. Tegen het laatst van 1813 was het gezag van den Koning van Pruisen en korten tijd daarna werd *Pius VII*, zaliger gedachtenis in zijne staten hersteld. Mgr. *de Droste* schreef weldra eenen brief aan den heiligen Stoel om hem kennis te geven van al wat er gebeend is; vervolgens begaf hij zich zelf naar Rome, alwaar hij in de maand September 1814 aankwam. *Pius VII* onthaalde hem wel, doch te gelijker tijd bestempelde hij den stap dien hij gedaan had met zwakhéid, met te zeggen: „*Intelleximus te commu-*

ni, quo circumdati sumus, infirmitati succubuisse.” Hij legde hem bevelen op om openlijk door eene authentieke akte alles te herroepen en de administratie van zijn Bisdome alleen op zich te nemen. Mgr. *Droste* legde de bevelen van den heiligen Vader ten uitvoer, zoodra hij te Munster in de maand Maart 1815 teruggekend was, aan den baron *von Spiegel* de akte zijner herroeping mededeelende, terwijl hij aan de Pastors eenen circulaire schreef om hun te doen weten, dat hij alleen voortaan het Bisdome zou besturen. De baron *von Spiegel* gedroeg zich naar deze bepalingen met zich geheel en al aan de administratie te onttrekken en alles ging in overeenstemming goed.

Doch eene nieuwe verwikkeling deed zich op. Den 2 April 1815, riep een kannunnik van het nieuwe kapittel zijne ambgenooten op om eene capitulaire vergadering voor den volgenden dag bij te wonen.

De administrateur hiervan onderzigt, maakte eene protestatie op, waarin hij in zijnen naam en in naam van den baron *von Spiegel* verklaarde dat zij geen ander wettig kapittel dan het oude kenden en hij gevolg alle bepalingen, welke het nieuwe kapittel mogt nemen, als niet geschied zouden beschouwd worden; doch de nieuwe kannunniken verbitterd over deze verklaring gaven aan vele geestelijken vier vraagpunten op, waarover zij verzocht werden hun gevoelen uit te brengen. Een der geraadpleegde priesters was *Hermes*.

Deze vier vraagpunten kwamen hierop neder om te weten of de baron *von Spiegel*, benoemd Bisschop van Munster, door het nieuw kapittel wettig tot Vikaris Capitulair gekozen was?

Hermes stelde ontrent dit onderwerp een geschrift te zamen, hetwelk hij te Munster in 1815 uitgaf; het was getiteld: *Gevoelen over de gerexene geschillen tusschen het kapittel van Munster en den Vikaris Capitulair*.

In dit geschrift hieldt *Hermes* vol dat het kapittel capitulair wettig is, dat de verkiezing van den baron *von Spiegel* tot vikaris capitulair geldig is en al die besluiten, zoo als een ieder ziet, strijdig zijn met het gevoelen en zelfs met het uitdrukkelijk bevel van den oppersten herder *Pius VII*. Het is opmerkelijk dat vóór het uitkomen van deze vraagpunten werden voorgesteld. *Hermes* nam en in zijne geschriften ontwikkelde. Van dat oogenblik droeg de baron *von Spiegel* hem eene bijzondere genegenheid toe en in 1824 tot het Aartsbisdome van Keulen verheven zijnde, verleende hij hem overal zijne welwillendheid en bescherming, zoo als wij in een volgend nummer nader zullen zien.

(Het vervolg hierna)

ADVERTENTIEN.

.

De Notaris A. VAN DRONGELEN, Residerende te Oud-Heusden, en J. A. G. B. LAUH Junior Residerende te Heusden hebben namens hunne Principalen provisioneel verkocht de navolgende onroerende goederen, als

Onder Hetel.

1e Koop.	65 Roeden en 40 Ellen BOUWLAND, de Westenkker genaamd, ingezet met de Verhooging voor	f 900,00.
2e Koop.	72 Roeden BOUWLAND, de langen Westenkker, voor	f 750,00.
3e Koop.	68 Roeden en 90 Ellen BOUWLAND, de Zandgraaf, voor	f 750,00.
4e Koop.	4 Bunder 60 Roeden en 80 Ellen BOUWLAND, de Westenkker, voor	f 1200,00.
5e Koop.	1 Bunder 65 Roeden en 90 Ellen BOUWLAND, het Rot, voor	f 1200,00.
6e Koop.	1 Bunder 95 Roeden en 20 Ellen WELAND, de Gijzenweide, voor	f 1400,00.
7e Koop.	2 Bunder 63 Roeden en 80 Ellen WELAND, de Driegen, voor	f 1000,00.
8e Koop.	3 Bunder 04 Roeden en 20 Ellen WELAND, de Appert, voor	f 1340,00.

9e Koop. 2 Bunders 46 Roeden en 30 Ellen W E I L A N D, de Munnekelenten genaamd, voor f 700,00.
 10e Koop. 85 Roeden en 60 Ellen W E I L A N D, het Lieskampje, voor f 520,00.

Onder Ammerzoden.

11e Koop. 29 Roeden en 80 Ellen T E U L L A N D, de Hoogsewede, voor f 400,00.
 12e Koop. 66 Roeden en 20 Ellen T E U L L A N D, op het Wordragensheust, voor f 550,00.
 13e of laatste Koop. 59 Roeden en 30 Ellen T E U L L A N D, het Slijwezand, gelegen te Slijkwell, voor f 400,00.
 Zullende de definitive Verkoopung dier goederen plaats hebben op Woensdag den 12 September 1838, des voormiddags om 10 uren, ten huize van A D R I A A N V A N B E U R D E N Tapper wonende te Bokhoven.

Heden Overleed in den Onderdom van ruim 80 jaren en na voorzien te zijn geweest van de HH. Sacramenten der stervenden, de WelEdele Heer J A C O B U S A N D R E A S V A N O R T E N, in leven grondeigenaar, woonachtig te Maren.
 Vrienden en bekenden gelieven deze algemeene, ook als bijzondere kennisgeving aan te merken.
 MAREN 3 September 1838.

KUYNEN.
 Executeur Testam.

VOOR HET RIJK.

A M O R T I S A T I E S Y N D I C A A T.

Administratie der Domeinen, Wegen en Vaarten.

EERSTE RESSORT.

PROVINCIE NOORD-BRABAND

AGENTSCHAP 's HERTOGENBOSCH.

OPENBARE
 HERVERPACHTING
 VAN EENEN

R I J K S T O L,

Onder de Gemeente Nuland.

heid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het Eerste Ressort, en zoo noodig onder nadere goedkeuring, ten overstaan van J O H A N N E S D E B E R G H, openbaar Notaris, Residerende te 's Hertogenbosch, op Donderdag, den 20 September 1838, des middags ten 12 ure, te 's Hertogenbosch, in het stads Koffijhuis, bewoond bij W. R E G G E R S,

V E R P A C H T E N:

De ontvangst der Tolgelden aan de Barrière op den grooten Weg der eerste klasse No. 8 Gabel No. 10, en aankleve van dien, staande en gelegen onder de gemeente Nuland, kanton Oss, arrondissement 's Hertogenbosch; en zulks voor den tijd van Achtien Maanden, aanvang nemende 30 September 1838, te middernacht, en zullende eindigen 31 Maart 1840, ten zelfde ure.

De condities en voorwaarden zullen acht dagen vóór de verpachting in de Bureaux van den Heer Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort, te Arnhem; in het Locaal van het Provinciaal Gouvernement van Noord-Brabant; ten Kantore van den Notaris D E B E R G H, te 's Hertogenbosch, en in het Stads Koffijhuis aldaar.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de Beambten der Domeinen, in loco, alsmede ten Kantore van den Agent van het Domein, voornoemd, gevestigd in de Keizerstraat te 's Hertogenbosch.

'S HERTOGENBOSCH,
 den 23. Augustus 1838.

De Agent voornoemd.
 H. W. VAN GRASVELD.

Op zeer voordeelige voorwaarde wordt Gevraagd een A P O T H E E A R S L E E R L I N G. Adres franco brieven onder de Letter K. bij den uitgever dezes.

HANOVER OF ZINKING-SNUIF

van de E R V E N Is. LEON, te H A G E

Deze, zoo zeer alom gezocht wordende Snuij, van eene aangename geur waarvan de bestanddeelen, zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche zaken, als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage, bekend zijn en welke Snuij daarenboven door de bevoegde Autoriteit te Kleef is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van

te 's Hertogenbosch, bij D. A. A. DE ROOY, Beek en Courantdrucker.

alle andere Snuiven, namelijk DE OPLOSSING VAN VBRSTOPPINGEN IN HET HOOFD, dat dezelve met regt tol dagelijksch en algemeen gebruik, kan worden aanbevolen.

Gemelde Snuij is thans, behalve bij de Vervaardigers te 's Hage, bij hunne Correspondenten in de voornaamste Steden van ons Land, a 40 cents in een pakje van 1 Ned. Ons, a 20 cents in een pakje van een half Ned. Ons, en in vele Winkels ook bij het Lood, verkrijgbaar gesteld, als zijnde voor NOORD-BRABAND: 's Bosch, de Heeren E. Lion en Zonen, boekhandelaar BergenopZoom, J. C. Verkonteren, boekhandelaar; Breda, de Wed. H. van Doorn, Geertvriendberg, G. C. Hoofst; Gemert, J. Haest; Heusden, L. Veerman, Liempde, E. van de Sande; Oss, J. J. de Looze; Tilburg, A. van der Voort; Uden, P. J. Verhoeven; Waalwijk, J. van Lee, en Zevenbergen, J. van Steijn.

Voor GELDERLAND: Arnhem, H. G. Klaasen; Bommel, J. H. Mysberg; Doesburg, D. en H. Wilmerink; Harderwijk, Uitenhage; Kullenburg, W. Hudius; Nijmegen, de Wed. Herwyer; Nijkerk, A. van der Meer; Rhenen, van Ingen; Wageningen, H. Meijer; alle handelaars in Tabak en Snuij; Thiel, C. Campagne en Zutphen, F. C. Oeffelman, boekhandelaars.

Ter voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuij verzocht, zoo op het adres van den Vervaardiger, op ieder pakje te lezen als op dat der Correspondenten te letten, daar gemelde Snuij wordt nagemaakt in pakjes van genoegzaam denzelfde vorm geslagen en met dezelfde kleur van papier omplakt worden.

DEPOT VAN LIKDOORN-PLEISTERS.

vervaardigd door den Mr. Operateur M. SCHIEDER van Tyrol. Deze pleisters nemen in den tijd van drie dagen de wortel en tak van den Likdoorn geheel weg, zonder hinder of pijn, hetwelk genoegzaam met roem alom bekend is. Prijs per Doosje met Berigt f 1.— Woont te Amsterdam Nieuwendijk, hoek Zantsteeg, No. 17, alwaar hij is te spreken of te ontbieden. Depot bij F. Bischofer uit Tyrol Handschoen-Magazijn op het Spui; te Haarlem J. B. van Looghe; Boekverkooper; 's Hage; La Ville de Paris; Rotterdam, Zeeuwsche Koffijhuis Utrecht, Oude Bak, Koffijhuis; Arnhem, D. E. Muller, & Comp. Boekverkoopers; Nijmegen; C. J. Roukens, Zutphen, J. W. Grevink, Apotheker; Leeuwarden, M. N. strat en te 's Bosch bij D. A. A. de Rooij, Boekverkooper; te Breda bij van Gulick en Hermans. Te Bergen-op-Zoom bij Daverveldt Horlogiemaker.

Te Amsterdam van Maandag den 3 September 1838

Tarwe bij vorige prijzen, doch over het geheel met weinig handel, 128 p. o. Rijn in entre bij partij f 302; 130 p. dito cons. f 310; 127 p. o. Vries f 295, 127 p. o. Zeeuws f 320. Rogge mede in een doen echter met geringe omgang; 120 p. o. Pruis. f 215; 121 p. j. Norder f 210; 120 p. j. Overijs. f 210. Garst bij het vorige, n. Zeeuws Winter f 138, dito Zomer f 150; 103 p. n. Vries Zomer f 128. Haver 88 p. dikke f 94; 91 p. j. sijne f 110, bij geringe Boekweit niets in gedaan. Kool en Lynzaad zonder handel. De prijzen der Raap-olie waren ten 4 ure als volgt: per Ovr. f 45¹/₂; Vliegend f 44¹/₂, ¹/₄. Po. Septemb. f 43¹/₄ a 44¹/₄, Po. Octob. f 44¹/₂ a 44¹/₄. Po. Nov. en Dec. f 44¹/₄ a 45; po. Mei 1839 f 43¹/₂. Lyn-olie op 6w. f 32¹/₂, Vliegend f 31¹/₂. — Honney-olie f 38¹/₄; Vliegend f 37¹/₂.

Graanprijzen te Eindhoven den 4 September 1838.

Rogge	f 5-90	10-00
Boekweit	het Ned. Mud.	4-70
Haver		2-90
Het Nederlandsche pond Boter.		
De 4	Roggebrood	34 Cents.

BIJTENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De notering was te Parijs den 1 September: 5 pCl. 111,25; 5 pCl. 80,60; Nap. R. 99,55; Sp. Ardoin 20¹/₄; Rom. L. 101¹/₂. Te Antwerpen waren de fondsen den 3 September genoteerd: Blg. 101¹/₂; id. 3 pCl. 73¹/₄; O. Met. 106¹/₂; Sp. Ard. 18,17; Nap. r. 93¹/₂; Rom. L. 101¹/₂; Certif. te Antw. 100¹/₂; Braz. 81. — Wissel op Amst. ¹/₂ pCl. vertl. pap. en kont. op Rotl. ¹/₂ pCl. v. pap. Gisteren werden de Ardoin te Antwerpen tegen 18¹/₂ verhandeld.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Maandag den 3 September ten vier ure.

Werk. Sch. 2¹/₂ pCl. 53¹/₂, Dito 5 pCl. 101¹/₂, Markt f 24¹/₄, Amort. Synd. 4¹/₂ pCl. 95¹/₂, Hand. 167¹/₂, 8¹/₄ 7¹/₂. Oost-Ind. 5 pCl. 99¹/₂, ¹/₂, ³/₈, Rijn Spoorweg 4¹/₂ pCl. 107¹/₂ Ard. 85 p. st. 18¹/₂, ⁵/₈, Oude Russen 5 pCl. 105¹/₂, ¹/₂, Roehels 6 pCl. 69¹/₂, ⁵/₁₆, ³/₈, Metal. 5 pCl; 103¹/₂.